

Webinar: Patientinddragelse som fast praksis

2. Den Involverende Stuegang (DIS): Ligeværdig involvering af patient og pårørende i beslutningsprocesser under indlæggelse

*Helle K. Iversen, overlæge dr. med.
Afsnit for blodprop og blødning i hjernen,
Afdeling for hjerne og nervesygdomme
Rigshospitalet, Københavns Universitet*

1. Hvad skal der til for at gå fra projekt til fast praksis?
Koncept – drift – evaluering efter 3 måneder
2. Hvordan integrerer vi patientinddragelse i kerneopgaven?

Efter Blodprop eller Blødning i hjernen (Stroke)

Akut fase – tidlig neurorehabilitering – Kommunal neurorehab. – erhvervscentre – arbejde – nyt liv

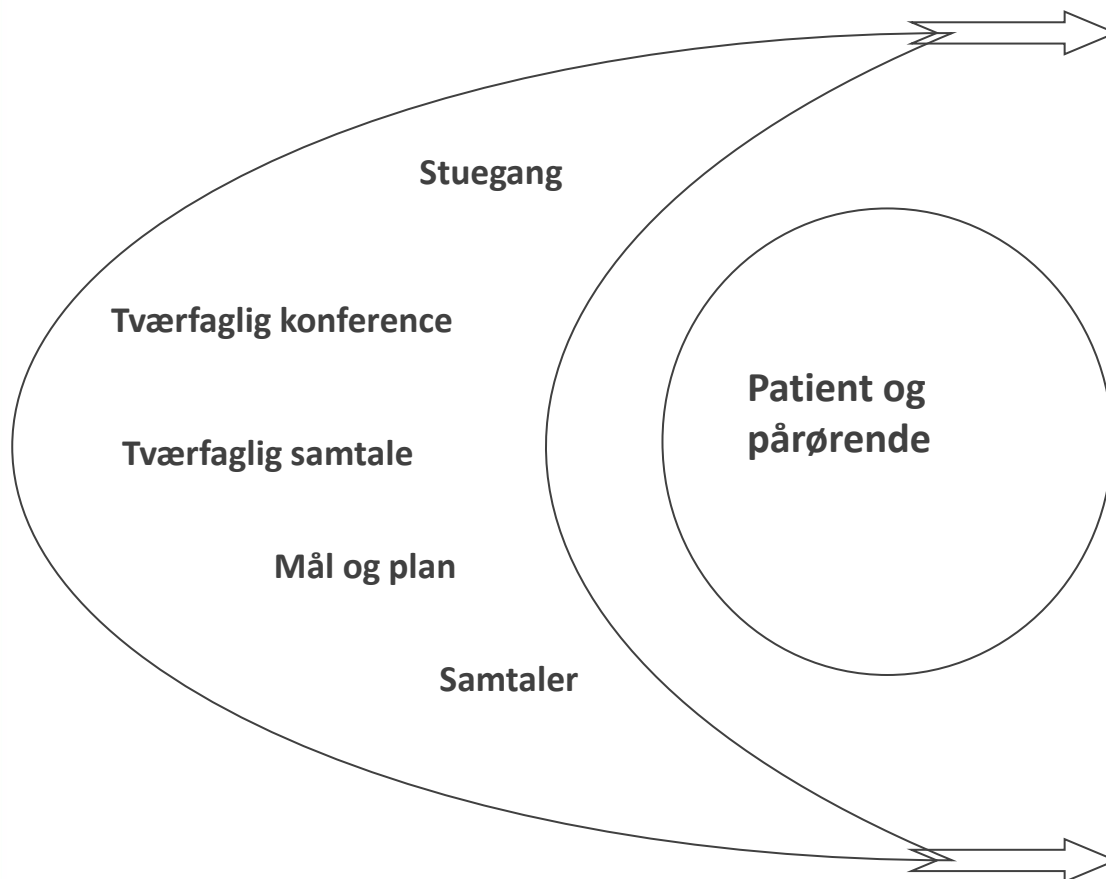
Efter Blodprop eller Blødning i hjernen (Stroke)

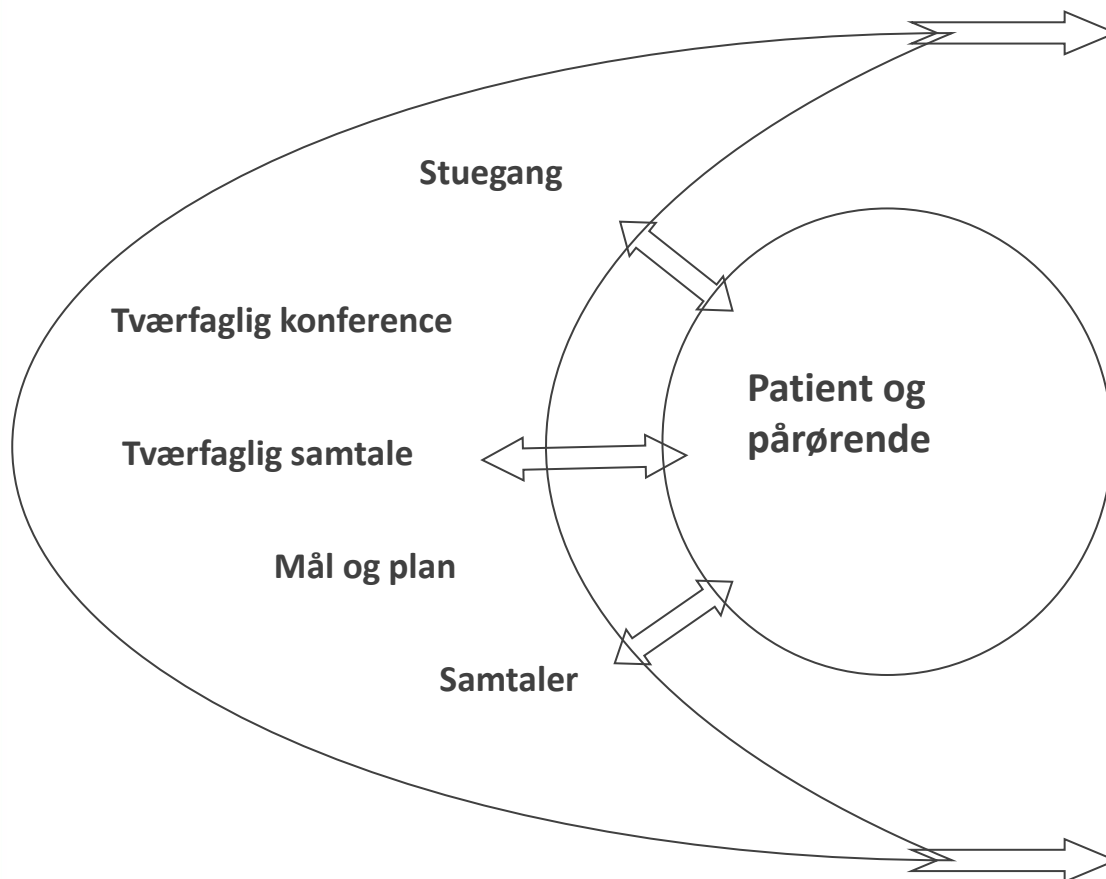
Akut fase – tidlig neurorehabilitering – Kommunal neurorehab. – erhvervscentre – arbejde – nyt liv

- Afasi
- Opmærksomhedsforstyrrelser
- Manglende sygdomserkendelse
- Apraksi
- Visuospatielle forstyrrelser
- Personlighedsforandringer

Apopleksienheden

Apopleksienheden

Involvering

*Ingen beslutning om dig uden dig
- og evt. dine pårørende*

Patient empowerment

Den Motiverende Samtale

Anerkendende tilgang

Den involverende stuegang, DIS

Den involverende stuegang (DIS) - efter InterProfessional Læring og Samarbejde (IPLS) princip

Formål

- at strokepatienter i rehabiliteringsforløb og deres pårørende (ifald patienten ønsker det), får maksimal *indsigt* og *medinddragelse* på eget forløb i en så *ligeværdig proces* som muligt
- at patient og pårørende er involveret - sammen med behandlerteamet – i informations-udveksling, udrednings-, argumentations-, overvejelser- og beslutningsproces

Monofaglig forberedelse

Tværfaglig konference

Statusmøder

Mål og plan møde

Stuegang

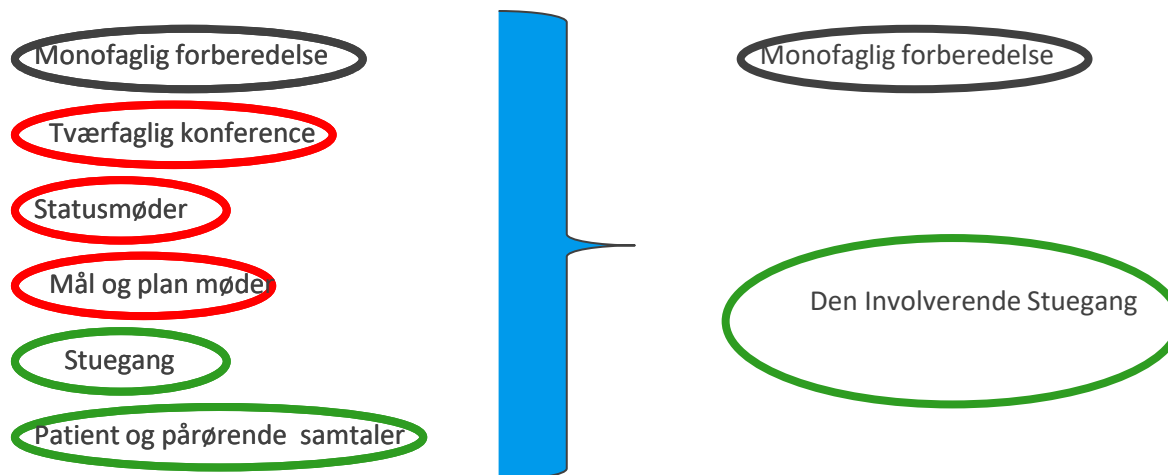
Patient og pårørende samtaler

Den involverende stuegang (DIS) - efter InterProfessional Læring og Samarbejde (IPLS) princip

Formål

- at strokepatienter i rehabiliteringsforløb og deres pårørende (ifald patienten ønsker det), får maksimal *indsigt* og *medinddragelse* på eget forløb i en så *ligeværdig proces* som muligt
- at patient og pårørende er involveret - sammen med behandlerteamet – i informations-udveksling, udrednings-, argumentations-, overvejjelses- og beslutningsproces

I denne proces sikres

- direkte information
- anerkendelse af, at patienten er ekspert på sit eget liv og at pårørende er vigtige samarbejdspartnere
- at patient og pårørende er involveret i beslutningsprocesser og prioriteringer
- at patienten – som deltager i hele processen - selv kan bestemme hvilke områder der skal prioriteres
- at der forventningsafstemmes, således at der er fælles grundlag for et godt samarbejde mellem behandlerteamet og patient og pårørende

Definitioner

Behandlerteam

Læge, plejepersonale, ergoterapeut, fysioterapeut, logopæd og neuropsykolog, der er tilknyttet og kontaktansvarlige i det pågældende patientforløb.

Pårørende

Den eller de personer patienten ønsker inddraget. Ifald patienten er ude af stand til selv at ytre ønske, involveres de personer der har haft tættest personlig relation til patienten forud for aktuelle indlæggelse.

Tværfaglighed

To eller flere professioner (behandlerteam) udveksler observationer, viden og erfaring, samarbejder således at kvaliteten af udredning, pleje, behandling og rehabilitering ydes med høj kvalitet.

Definitioner

Behandlerteam

Læge, plejepersonale, ergoterapeut, fysioterapeut, logopæd og neuropsykolog, der er tilknyttet og kontaktansvarlige i det pågældende patientforløb.

Pårørende

Den eller de personer patienten ønsker inddraget. Ifald patienten er ude af stand til selv at ytre ønske, involveres de personer der har haft tættest personlig relation til patienten forud for aktuelle indlæggelse.

Tværfaglighed

To eller flere professioner (behandlerteam) udveksler observationer, viden og erfaring, samarbejder således at kvaliteten af udredning, pleje, behandling og rehabilitering ydes med høj kvalitet.

Tværfaglighed kræver systematik og organisering for at sikre, at dét hver enkelt udøver gør overfor en og samme problemstilling eller patient, sker på en sådan måde, at alle tiltag er tilpasset hverandre og ikke modvirker hinanden.

Definitioner

Behandlerteam

Læge, plejepersonale, ergoterapeut, fysioterapeut, logopæd og neuropsykolog, der er tilknyttet og kontaktansvarlige i det pågældende patientforløb.

Pårørende

Den eller de personer patienten ønsker inddraget. Ifald patienten er ude af stand til selv at ytre ønske, involveres de personer der har haft tættest personlig relation til patienten forud for aktuelle indlæggelse.

Tværfaglighed

To eller flere professioner (behandlerteam) udveksler observationer, viden og erfaring, samarbejder således at kvaliteten af udredning, pleje, behandling og rehabilitering ydes med høj kvalitet.

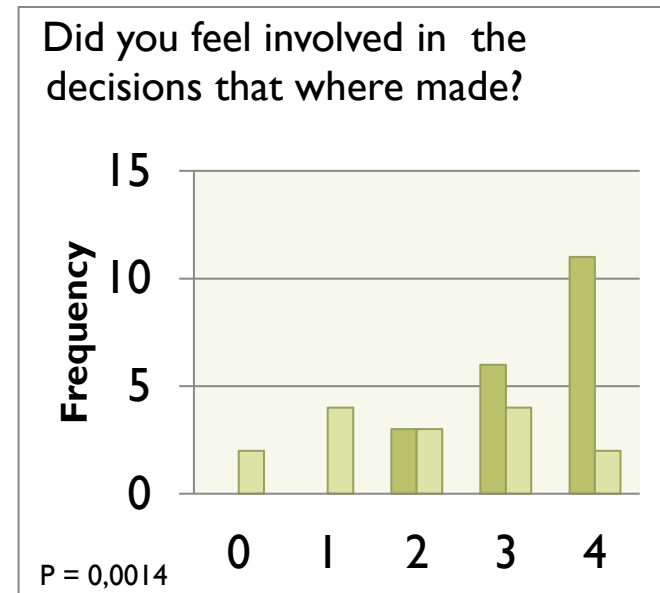
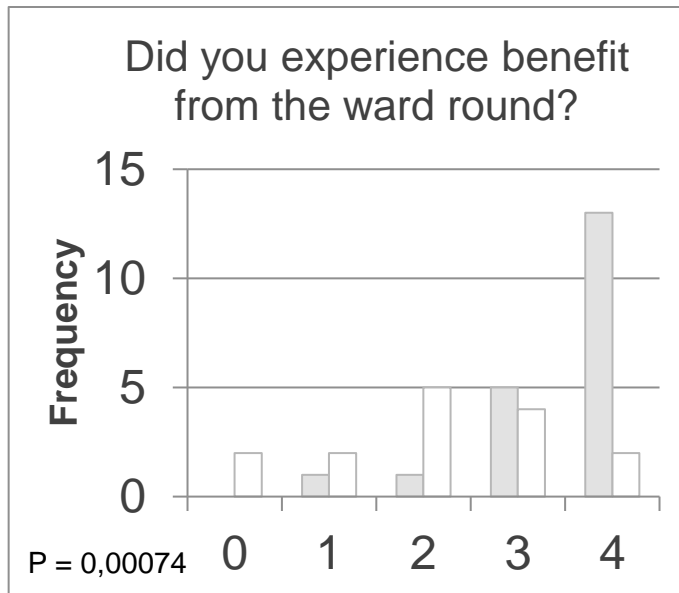
Tværfaglighed kræver systematik og organisering for at sikre, at dét hver enkelt udøver gør overfor en og samme problemstilling eller patient, sker på en sådan måde, at alle tiltag er tilpasset hverandre og ikke modvirker hinanden.

Interprofessionel læring og samarbejde – IPLS

Når to eller flere faggrupper lærer med, af og om hinanden i et interagerende samarbejde med inddragelse af patienten.

Hvilke gevinster er der for patienter?

Hvilke gevinster er der for pårørende?

Fra Feed back møde med patienter og pårørende september 2013

” Jeg følte virkelig, jeg var med i en lille projektgruppe, og man kunne vende nogle ting og diskutere dem, også hvor bølgerne gik højt ind imellem. Men jeg synes, det blev modtaget meget professionelt, man var god til blandt personalet at tage imod den feedback, som vi gav. Det var stærkt. Så man hele tiden prøvede at tilpasse, så patienten følte, at det her forløb er jeg en del af, og det er jeg med i.

Mellem stuegangene var der 100% ro på, fordi man lagde nogle delmål. [Navn] og personalet lagde nogle mål, og fordi jeg kender ham, så ved jeg jo, hvad der er vigtigt for ham at få trænet, så han kan gøre det, når han kommer hjem - og huske ham på, at du skal jo op af nogle trapper, selv om du bor i en stuelejlighed. Jeg var faktisk imponeret, for jeg troede, jeg skulle sidde og høre nogle fagpersoner sige noget, jeg ikke forstod, men jeg synes virkelig, man blev inddraget og inkluderet.”

Hvilke gevinster er der for medarbejdere?

- Udtalt patient og pårørende tilfredshed
- Patienter tager ansvar og prioriterer
- Tidlig inddragelse af den/de pårørende
- Sparer tid på planlægning
- Højet faglig kvalitet og gavnlig faglig sparring
- Styrket fagidentitet
- Arbejder alle mod fælles mål, da alle er til stede til DIS og med til at definere målene
- Tidligt fokus på udskrivelse
- Fokus på neuropædagogik, respekt og almindelig høflig social interaktion!

Hvilke gevinster er der for arbejdspladsen?

- Udtalt patient og pårørende tilfredshed ✓
- Patienter tager ansvar og prioriterer
- Tidlig inddragelse af den/de pårørende
- Sparer tid på planlægning ✓
- Højet faglig kvalitet og gavnlig faglig sparring ✓
- Styrket fagidentitet
- Arbejder alle mod fælles mål, da alle er til stede til DIS og med til at definere målene
- Tidligt fokus på udskrivelse ✓
- Fokus på neuropædagogik, respekt og almindelig høflig social interaktion! ✓

✓✓✓✓✓✓✓✓ Meget få klager ✓✓✓✓✓✓✓✓

Hvad er de største udfordringer? og hvordan overkommer /arbejdes med disse udfordringer ?

Faser: - Før Implementering

Personale - Forestillinger/Udfordringer

- ”Tager for lang tid”
- ”fagpersonerne bliver nødt til at afstemme holdninger ”
- ”Kognitivt dårlige patienter kan ikke deltage”
- ”Kulturelle barrierer”

Faser: - Implementering

- *Hvad er forudsætningen for succes med nye arbejdsgange og ny klinisk praksis? **Det skal give mening – og man skal gøre hvad der er aftalt***

Hvad kræver det ledelsesmæssigt at få DIS til at blive en del af hverdagen?

Faser: - Implementering - Vedligeholdelse og udvikling

Kultur

- Fastholde at det er dét vi gør
- Deltage
- Være et godt eksempel
- Give god feed back
- Fortælle og huske på de gode historier

Strategi

- Betydelig - let forståelig værdi
- Velgennemtænkt, veldefineret og velbeskrevet
- Italesæt de positive erfaringer

Strategi

- Betydelig - let forståelig værdi
- Velgennemtænkt, veldefineret og velbeskrevet
- Italesæt de positive erfaringer

- Relateret til Regionens "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Hospitalets "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Afdelingens "Politikker, planer og strategier"

Strategi

- Betydelig - let forståelig værdi
- Velgennemtænkt, veldefineret og velbeskrevet
- Italesæt de positive erfaringer

- Relateret til Regionens "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Hospitalets "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Afdelingens "Politikker, planer og strategier"

- Enighed i mellemlidergruppen
- Check fællesforståelse
- Forpligtigelse i mellemlidergruppen

Strategi

- Betydelig - let forståelig værdi
- Velgennemtænkt, veldefineret og velbeskrevet
- Italesæt de positive erfaringer

- Relateret til Regionens "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Hospitalets "Politikker, planer og strategier"
- Relateret til Afdelingens "Politikker, planer og strategier"

- Enighed i mellemlidergruppen
- Check fællesforståelse
- Forpligtigelse i mellemlidergruppen

- Vi prøver noget nyt og evaluerer – dur det ikke går vi tilbage til det tidligere!
- Det er ikke til diskussion at vi går i gang
- Det er ikke til diskussion at vi gør som det er beskrevet i konceptet
- Opmuntre til at man er åben, stiller spørgsmål, deler det man synes er svært
- Input, erfaringsudveksling og diskussioner sker løbende og samles
- Evalueres efter fastsat tid (3 måneder)

- Hjernesagens ærespris 2017
- Danske Regioners pris for Årets Borgerinddragende Initiativ, Fokus på inddragelse af pårørende 2019.
- **Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade Sundhedsstyrelsen 2020**
- <https://www.sst.dk/inddragelse>